

РЕШЕНИЕ

№ 1004

гр. София, 28.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 103 СЪСТАВ, в закрито заседание на двадесет и осми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ЧАВДАР АЛ. КОСТОВ

като разгледа докладваното от ЧАВДАР АЛ. КОСТОВ Административно наказателно дело № 20211110209115 по описа за 2021 година

при участието на секретаря *Даринка Цанева*, като разгледа докладваното от съдията **н. а. х. дело № 9115** по описа за **2021 г.**, за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно - процесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 72, ал. 4 от Закон за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

Образувано е по жалба на И. Е. Г., ЕГН *****, депозирана чрез адв. П. С. от САК, редовно упълномощена, срещу Заповед за задържане на лице рег. № УРИ-22833-596/16.05.2021 г. по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР от 16.05.2021 г. на полицейски орган М. В. Я. – командир на отделение в група „Охрана на обществения ред“ на сектор „Охранителна полиция“ към 04 РУ – СДВР.

В жалбата от И. Е. Г., депозирана чрез адв. П. С. от САК, редовно упълномощена, се сочи, че обжалваната заповед е незаконосъобразна, издадена при съществено нарушение на административно производствените правила и при липса на мотиви. В тази насока се сочи, че заповедта за задържане на лице в случая е постановена в нарушение на нормативно регламентирания изисквания за съдържанието на акта, тъй като не са посочени конкретни данни, обосноваващи прилагането на принудителната административна мярка. Твърди се, че в процесната заповед единствено и само е посочено правното основание за нейното издаване, а именно чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, но от нея не става ясно какви са конкретните фактически основания за задържането на И. Г. за срок до 24 часа, доколкото липсват мотиви в тази насока. В този смисъл се заявява, че в настоящия случай

правото на защита на жалбоподателя И.

Г. е затруднено, тъй като в заповедта не са посочени конкретни данни, обуславящи извода, че задържаното лице е извършило престъпление, нито на лицето е предоставена информация за какво точно е задържано. Поддържа се, че по своята правна същност заповед за задържане на лице с цитирания по - горе номер, представлява принудителна административна мярка по смисъла на чл. 22 от ЗАНН и за нейното прилагане е необходимо осъществяването на фактическия състав на нормата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, който включва наличие на данни за извършено престъпление и данни то да е извършено от задържаното лице, като в случая такива данни не са налице. Сочи се, че целта на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е задържането като превантивна мярка да предотврати възможността лицето, което има вероятност да е извършило престъпление, да се укрие и спрямо него да не може да бъде приведено в действие наказателно преследване, като в случая не може да се установи каква е била конкретната цел за издаване на оспорената заповед и постановеното с нея задържане. Твърди се, че действията на полицейските служители при задържането на Г. са в нарушение на разпоредбите на чл. 30 от Конституцията на Република България и чл. 5 от Конвенцията за защита правата на човека. С оглед на изложеното в жалбата от И. Г. се иска съдът да отмени оспорената заповед като незаконосъобразна, немотивирана и неотговаряща на действителната фактическа обстановка, като се претендира и присъждане на сторените от жалбоподателя разноски по делото за адвокатско възнаграждение.

В съдебно заседание, в което е даден ход на делото по същество, жалбоподателят И. Г. се явява лично и се представлява от адв. П. С. от САК, редовно упълномощена, която пледира съдът да уважи жалбата на основанията, посочени в нея, и претендира присъждане на разноски в размер на чл. 80 от ГПК.

Жалбоподателят И. ХХ поддържа заявеното от адв. С..

Ответникът – полицейски орган М. В. Я. – командир на отделение в група „Охрана на обществения ред“ на сектор „Охранителна полиция“ към 04 РУ – СДВР, уведомен, не се явява.

Същият се представлява от юрисконсулт ХХХ редовно упълномощена, която пледира съдът да остави без уважение жалбата на И. Г. срещу процесната заповед за задържане и да потвърди последната като законосъобразна. В тази насока юр. Иванова поддържа, че възраженията на жалбоподателя са неоснователни и че при издаването на

заповедта са спазени нормативните изисквания за нейното съдържание. Прави възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение и моли за присъждането на юрисконсултско такова.

Съдът, след като се запозна със събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

На 16.05.2021 г., около 03:20 часа жалбоподателят И. Е. Г. бил задържан от полицейски служители от МВР, като в 03:30 часа била извършена проверка по чл. 81 от ЗМВР на управлявания от него лек автомобил марка и модел „XXXX“, при която не били открити забранени вещи и предмети. След това жалбоподателят И. Е. Г. бил транспортиран до 04 РУ – СДВР.

След отвеждането на жалбоподателя И. Е. Г. в 04 РУ – СДВР на същия бил извършен обиск, при който също не били открити забранени вещи и предмети и за което бил съставен протокол № УРИ 238р-10904/16.05.2021 г. Била попълнена декларация от И. Г. от 16.05.2021 г., че не желае адвокатска защита, че няма здравословни проблеми, не желае медицински преглед от лекар и че не желае за задържането му да бъде уведомено конкретно лице, като Г. бил уведомен и за правото му на свиждания и да получава колети и храна. Във 04 РУ – СДВР от полицейски орган – М. В. Я. – командир на отделение в група „Охрана на обществения ред“ на сектор „Охранителна полиция“ към 04 РУ – СДВР, била издадена обжалваната Заповед за задържане на лице рег. № УРИ-228зз-596/16.05.2021 г., която жалбоподателят Г. подписал. Въз основа на същата И. Г. бил задържан в помещение за задържане на лица в 04 РУ – СДВР за срок до 24 часа, като същият бил вписан в книгата за задържани лица на 04 РУ – СДВР на 16.05.2021 г.

В горепосочената заповед за задържане на И. Г. като основание за задържане на същия било посочено – чл. 72, ал. 1, т. 1 от Закон за Министерството на вътрешните работи, а като фактически и правни основания за задържането му било посочено – „съмнение за притежание на НВ“. Жалбоподателят И. Г. бил освободен от 04 РУ – СДВР в 10:15 часа на 16.05.2021 г.

Разгледана по същество, жалбата е **основателна**.

В тази връзка и на първо място следва да се отбележи, че упражняването на правомощието по чл. 72 от Закон за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/ е в условията на оперативна самостоятелност и

при предоставена на полицейския орган възможност да прецени при наличие на нормативно установени фактически предпоставки да наложи или не принудителна административна мярка.

На следващо място, в случая, обжалваният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган по смисъла на чл. 57, ал. 1 от ЗМВР, в кръга на предоставените му от закона правомощия.

В разпоредбата на чл. 74, ал. 2 от ЗМВР законодателят е посочил реквизитите, които следва да съдържа заповедта за задържане по чл. 72, ал. 1 от ЗМВР, а именно – името, длъжността и местоработата на полицейския орган, издал заповедта, фактическите и правни основания за задържането, данни, индивидуализиращи задържаното лице, датата и часът на задържането, ограничаването на правата на лицето по чл. 73, правото му: да обжалва пред съда законността на задържането, на адвокатска защита от момента на задържането, на медицинска помощ, на телефонно обаждане, с което да съобщи за своето задържане, да се свърже с консулските власти на съответната държава, в случай че не е български гражданин, както и по негово искане незабавно да се уведомят консулските органи на държавата, чийто гражданин е задържаният, чрез Министерството на външните работи, а ако задържаният е гражданин на две или повече държави, той може да избере консулските органи на коя държава да бъдат уведомени за задържането му и с които желае да осъществи връзка, да ползва преводач в случай, че не разбира български език.

Настоящият съдебен състав намира, че оспорената заповед е издадена в нарушение на нормативно установените изисквания за нейното съдържание, тъй като в същата не са посочени необходимите данни, въз основа на които да може да бъде наложена принудителната административна мярка по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР по отношение на жалбоподателя И. Г., поради което и същият не е разбрал за какво е задържан. Липсата на изискуемите от закона реквизити представлява съществено нарушение на административно производствените правила, което обуславя незаконосъобразността на атакуваната заповед за задържане.

С оглед на изложеното е необходимо да се отбележи, че в обжалваната заповед за задържане на лице рег. № УРИ-2283з-596/16.05.2021 г. е посочено правното основание по Закон за министерството на вътрешните работи /ЗМВР/ за постановяване на задържането на жалбоподателя И. Е. Г., а именно – чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, която норма визира правомощието на полицейските органи за задържане на лице, за което има данни, че е извършило престъпление. Тук следва да се отбележи, че

наличието на „данни“ съобразно посочената разпоредба на ЗМВР и понятието „достатъчно данни“ по смисъла на чл. 207, ал. 1 от НПК имат различно съдържание, т. е. за образуване на досъдебно производство по смисъла на НПК е необходимо наличието на достатъчно данни да се предположи, че дадено лице и извършило престъпление, докато при налагане

на принудителна административна мярка по ЗМВР, както в случая – задържане до 24 часа е необходимо наличието само на данни за извършено престъпление, които може да не са достатъчни за образуване на наказателно производство.

В конкретния случай в обжалваната заповед като фактическо основание за задържане на жалбоподателя И. Е. Г. е посочено – „съмнение за притежание на НВ“, което обаче е крайно недостатъчно, за да обуслови, от една страна, преценката за нейната законосъобразност, а от друга – да гарантира правата на накърненото от нея лице да узнае в пълен обем всички факти и обстоятелства, свързани с неговото задържане и да може адекватно да организира защитата си. В този смисъл – посочването само на съответната разпоредба от ЗМВР за издаване на заповедта, не е достатъчно основание да се приеме, че са били спазени изискванията за съдържанието на административния акт, с който е задържан жалбоподателя Г., без в същия да са посочени конкретни факти и данни, които да послужат като основание за задържането.

С оглед на изложеното именно и в заповедта следва да са описани конкретни фактически обстоятелства, че за лицето, спрямо което е наложено задържане, са налице данни, че е извършило престъпление или е съпричастно към извършено престъпление, респ. че съществува опасност същото да осуети наказателно преследване или да се укрие, но в конкретния случай факти и обстоятелства, представляващи основание за задържането на жалбоподателя Г., не са посочени, като такива не се установяват и от представените писмени доказателства с административната преписка, а и от ответника не са ангажирани такива в тази насока, поради това и съдът споделя доводите в жалбата в този смисъл. В случая по делото не е приложена и докладна записка, от която да се установяват данни за задържането на И. Е. Г.. Предвид това и съдът е възпрепятстван да прецени дали подобно задържане е било изобщо необходимо и откъде полицейският орган, издал заповедта, е черпил съмнението, че жалбоподателят Г. притежава наркотични вещества. На още по - силно основание не става ясно защо, след като при проверката на автомобила му и при извършения му обиск такива не

са били открити, е следвало да бъде продължено неговото задържане.

На следващо място е необходимо да се посочи, че в заповедта за задържане по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР винаги следва да са описани конкретни фактически обстоятелства, сочещи на обосновано предположение, че лицето, спрямо което се постановява задържането, може да е извършило престъпление или да е съпричастно с него. В Решение от 24.06.2014 г. по жалби № 50027/08 и № 50781/095 Петков и Профиров срещу България на ЕСПЧ е посочено, че не е достатъчно заповедта за задържане да съдържа само

позоваване на приложимите разпоредби, без посочване на специфични обстоятелства или действия на задържаното лице, релевиращи съпричастност към престъпното деяние, поради което и ЕСПЧ приема, че при липсата на конкретна фактическа обосновка на необходимостта от задържането, същото се явява несъвместимо с принципа за защита на лицата от произвол. В обжалваната заповед липсват обективирани каквито и да е било факти и обстоятелства за наличието на конкретни обективни данни, сочещи на обосновано предположение, че лицето спрямо което е постановено задържането по чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР е извършило или е било съпричастно към извършването на престъплението.

Не на последно място следва да се отбележи и че процесната заповед не е съобразена с целта на закона, което представлява отменително основание по чл. 146, т. 5 от АПК. Със задържането е нарушен принципът на съразмерност, приложим в административното производство (чл. 6 от АПК). Задържането за срок до 24 часа по реда на чл. 72 от ЗМВР е принудителна административна мярка, която в зависимост от случая би могла да има превантивен или преустановителен характер. Задържането по чл. 72, ал. 1 от ЗМВР съставлява ограничаване на правото на свобода и съгласно чл. 5, § 1, б. „с“ от ЕКПЧ по изключение е приложимо с цел да се осигури явяването на лицето пред предвидената в закона институция при обосновано подозрение за извършване на престъпление или когато обосновано е призната необходимостта да се предотврати извършване на престъпление или укриване след извършване на престъпление. В конкретния случай приложената ПАМ не се оправдава от никоя от тези цели. По делото не се установява със задържането на жалбоподателя да е предотвратено или преустановено извършването на престъпление. Не е имало и данни за опасност от укриване на И. Г. – той е останал на разположение на органите на реда и е оказал съдействие при неговото задържане. В случая от доказателствата по делото по никакъв начин не може да се установи каква е била конкретната цел за издаването на

оспорената заповед и постановеното с нея задържане. Ето защо със задържането на И. Е. Г. неговите права и законни интереси са засегнати в по-голяма степен от необходимото от гледна точка на целта, за която се издава административният акт, или казано по друг начин, липсва нужната съразмерност и задържането на Г. се явява неоправдано.

По гореизложените съображения настоящият съдебен състав приема, че обжалваната Заповед за задържане на лице рег. № УРИ-22833-596 от 16.05.2021 г. за задържане на И. Е. Г. е незаконосъобразна и като такава следва да бъде отменена.

При този изход на делото правото на разноски се поражда в полза на жалбоподателя, който от своя страна е направил изрично искане за

присъждане на разноски за адвокатско възнаграждение. Съгласно чл. 143, ал. 1 от АПК при този изход на спора разноските за един адвокат, ако жалбоподателят е имал такъв, се възстановяват от бюджета на органа, издал отменения акт. В случая жалбоподателят се представлява от адв. П. С. от САК, като е представил договор за правна защита и съдействие от 29.05.2021 г., с който се удостоверява, че е договорено заплащане в брой на адвокатско възнаграждение в размер на 500 лева в срок до 31.05.2021 г. По делото обаче липсват доказателства това адвокатско възнаграждение да е било реално заплатено от страна на жалбоподателя и в полза на адв. С.. Съдебни разноски за адвокатско възнаграждение се присъждат, когато страната е заплатила възнаграждението (в този смисъл Тълкувателно решение № 6 от 6.11.2013 г. на ВКС по тълк. д. № 6/2012 г., ОСГТК), което в конкретния случай не се доказва от формираната по делото доказателствена съвкупност. Ето защо искането на жалбоподателя за присъждане на разноски по делото следва да бъде оставено без уважение, т.е такива не следва да бъдат присъждани.

С оглед изхода на делото искането на процесуалния представител на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение в полза на СДВР, съдът не намира за необходимо да обсъжда.

Така мотивиран и на осн. чл. 172, ал. 2 от АПК, Софийски районен съд,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на И. Е. Г., ЕГН *****, депозирана чрез адв. П. С. от САК, Заповед за задържане на лице рег. № УРИ-228зз-596/16.05.2021 г., издадена от полицейски орган при 04 РУ

– СДВР, с която И. Е. Г. е задържан за срок до 24 часа, на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от Закон за Министерството на вътрешните работи.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред Административен съд – София град в 14 - дневен срок от уведомяването на страните за изготвянето му.

Съдия при Софийски районен съд: _____